

2 **Kažimo NE slobodi kretanja** Ne dopustimo napad na radnička prava

3 **Aktivnim učešćem** za svoja prava

4 **Stariji radnici na udaru** Porodilje i starije zaštititi

Broj 2 | marš 2020 | Srpski / Hrvatski / Bosanski

Dodatak «work» novinama | Redakcija T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Zbog Korona virusa Savezno vijeće je odlučilo da glasanje, koje je predviđeno za 17. maj odloži. O novom datumu ćemo Vas informisati.

Glasanje o slobodi kretanja

Smanjiti plate, ukinuti prava? Kažimo Ne SVP-ovoj Inicijativi!

Pružimo otpor inicijativi koja ugrožava prava radnika i plate radnika

Postoji mnogo razloga protiv SVP-ove Inicijative za ograničenje stranaca (KI). Ona dovodi u pitanje prava migrantkinja i migranata, diskriminišuća je, podstiče predrasude protiv migrantkinja i migranata, okreće mnogobrojne grupe jedne protiv drugih. Švajcarsku bi stavila u izolaciju i prouzrokovala pravni haos. Ali prije svega napala bi prava radnika. Inicijativu odbijaju mnogobrojne ličnosti najrazličitijih političkih stavova. Ali ne zavaravajmo se: i za Inicijativu o masovnoj imigraciji se činilo da nailazi na slično odbijanje, pa je uprkos tome usvojena. Zbog toga je važno boriti se za većinu protiv ovo inicijative sve do samog kraja.

Marek Wieruszewski

Čujem razna imena. Kako se ova inicijativa zove na izbornoj listi?

Zove se Narodna inicijativa «za umjerenu imigraciju (Inicijativa za ograničavanje)». Mi je zovemo «Inicijativa za napuštanje» jer je ono što ona u stvari ima za cilj napuštanje Sporazuma o slobodi kretanja sa EU.

Kakve bi bile posljedice?

Napuštanje Sporazuma o slobodi kretanja bi kao posljedicu imalo automatsko ukidanje pratećih mjera. Prateće mjere (FlaM) garantuju zaštitu plata u Švajcarskoj olakšanim produženjem kolektivnih ugovora, uvođenjem minimalca u problematičnim branšama, kao i kontrole, čuvanje kaucija, obavezu prijave slanja osoblja iz EU i kazne u slučaju nepridržavanja. Ovaj sistem pokazao se veoma dobrim. Inicijativa sve to želi da uništi.

Da li bi se ticala i građana koji nisu iz EU?

Naizgled se radi isključivo o građanima EU. Međutim, napadom na pravo na slobodu kretanja i zaštitu plata, Inicijativa u pitanje dovodi osnovna prava svih zaposlenih. Tiče se i prava svih migrantkinja i migranata, jer bi ona suštinski dovela do nesigurnog statusa za sve. Ponovno uvođenje kontingenata za zaposlene iz inostranstva otelo bi prava mnogih od njih. Pritisak i konkurencija među zaposlenima pojačala bi se povećanjem rada na crno i damping platama. Cijela struktura plata bila bi pod velikim pritiskom.

Zar ova inicijativa ne bi smanjila migraciju, a time i konkurenciju među zaposlenima?

Probleme na tržištu rada ne izaziva imigracija, već su oni usko

povezani sa lovom na profit po svaku cijenu: posljednjih godina su akcionarske naknade dostigle rekordne visine, 2019. je isplata dividendi u 30 najvećih švajcarskih preduzeća iznosila 41 milijardu franaka. Ove dobiti idu na uštrb sigurnih i dobrih radnih mjesta. Ukidanje slobode kretanja i povratak na kontingente ne bi smanjio kompetitivnost na tržištu rada, naprotiv. Iskustvo iz prošlosti pokazuje da bi dolazila još jeftinija radna snaga, ali sada bez istih prava.

Zašto je SVP lansirala ovu inicijativu?

SVP želi da smanji plate zaposlenih i pojača moć poslodavaca. Zbog toga poseže za dokazanim sredstvom – ksenofobijom. Nada se da će tim osećanjima dobiti glasove. Pritom imigracija u Švajcarskoj godinama unazad opada i u

najvećoj mjeri se oslanja na određenu konjunkturu.

Koji je stav Unije?

Sindikata Unija zalaže se za prava svih zaposlenih i za ravnopravan tretman na radnom mjestu. Ona je za otvorenu i solidarnu Švajcarsku u kojoj svi zaposleni, bez obzira na svoje porijeklo, imaju ista prava.

Mi, migrantkinje i migranti, čak i ako u mnogim slučajevima ne smijemo lično da glasamo, trebalo bi da se uključimo u debatu protiv KI. Zbog toga se borimo za veliku većinu protiv SVP-ove inicijative.

Editorial

Kažimo Ne alarmantnom napadu na sve radnike!

Draga kolegice, dragi kolega,

SVP-ova Inicijativa o napuštanju želi da ukine slobodu kretanja, a sa njom i instrumente za kontrolu zaštite plata i uslova rada – tzv. prateće mjere. Ovo je napad na sve zaposlene u Švajcarskoj bez presedana. Možda se pitaš: zar ovo nije malo pretjerano? Ne, nije! SVP i sama jasno kaže šta joj ne odgovara kod socijalne slobode kretanja: «Prateće mjere dovele su do čvrsto uređenog radnog tržišta koje kontroliše država: svaki drugi zaposleni u Švajcarskoj sada ima kolektivni ugovor, svaki 3. jasno definisan minimalac, a svaki 4. kolektivni ugovor obavezan za cijelu branšu!»

TO je ono što smeta inicijatorima. Oni žele da ukinu zaštitu plata i ograniče prava radnika. Prateće mjere jačaju prava svih zaposlenih u Švajcarskoj. One polažu temelj za to da za domaće i strane zaposlene važe isti uslovi minimalnih plata i minimalnog rada. Ovaj sistem nije savršen. Ali se u praksi dobro pokazao.

Ono što SVP kritikuje i želi da ukine zapravo je pravo na fer uslove rada za zaposlene. Potrebe privrede pokrivala bi se, kao u vrijeme statusa sezonskog radnika, radnim snagama bez ikakvih prava i sve češćim radom na crno. Sve ovo znači više pritiska na plate, nesigurna radna mjesta i manje prava – i za domaće i za imigrantske zaposlene. Zbog toga moramo da učinimo sve moguće da 17. maja glasači jasno kažu Ne ovom alarmantnom napadu na nas radnike!

Vania Alleva predsednica sindikata Unia

Kratke vijesti

Narodna inicijativa «Za bolji život u starosti» – AHV x13

AHV penzije još uvijek su veoma male, a penzije penzionih osiguranja padaju uprkos sve većim doprinosima. Istovremeno rastu kirije i doprinosi za zdravstveno osiguranje. Za sve više ljudi penzija u starosti više nije dovoljna za spajanje kraja s krajem. Zbog toga je SGB pokrenuo narodnu inicijativu «Za bolji život u starosti» – AHV x13. Time bi trebalo da se poboljšaju penzije 1. stuba. Jer, AHV je najsolidarnija briga o starosti i ona je za sve, a posebno za žene, najbolji izvor prihoda u poznom dobu.

Iza Inicijative za 13. AHV penziju stoji veliki komitet. Zajedno želimo da ojačamo AHV i obezbedimo bolji život u starosti. Podrži i ti ovu inicijativu i sakupi potpise. Dalje informacije nalaze se na: www.AHVx13.ch.

Podrži inicijativu za bolji život u starosti

Savezni sud potvrdio prava trudnice

Služba za industriju, trgovinu i rad (DIHA) u Sittenu nepravedno je jednoj trudnici uskratio naknadu za nezaposlene. Ona se zajedno sa Unijom žalila pred kantonalnim sudom Wallisa i dobila. DIHA je i dalje čvrsto ostajala pri svom stavu i uložila žalbu u saveznom sudu. Unija je nastupila sa kontra-žalbom. Ovaj užasni primjer pokazuje koliko su uloge u poslovnom svijetu i danas iste kao ranije. Unija očekuje da se žene i muškarci tretiraju ravnopravno, prvenstveno od strane vlasti – ova najnovija odluka to još jednom potvrđuje.

Oslobađajuća presuda: sud potvrdio pravo pristupa sindikalcima

Okrugni sud Frauenfeld (TG) potvrdio je pravo pristupa sindikalcima i oslobodio Unijinog sekretara optužbi za narušavanje kućnog reda. On je iskoristio svoje pravo i na jednom gradilištu otkrio ozbiljan slučaj damping plata. Savezni Ustav garantuje sindikatima pravo pristupa na radna mjesta. A i Savezni sud je 2017. potvrdio sindikalno pravo pristupa.

Građevinski radnici u Martyju protestuju

Poslije otkaza iz vedra neba uslijedio je bankrot: oko 40 radnika firme Marty Bauunternehmung AG protestovalo je u Arbonu (TG) protiv bezobzirnog načina poslovanja šefa Patricka Mansera. Unija od politike zahtijeva da se obeštećenja zbog insolventnosti povećaju, a prepreke za bankrot drastično pooštre. Zahtjevi i prava radnika u slučaju bankrota moraju dodatno da se pojačaju. Ne smije da se desi da se poslodavci bankrotom jednostavno oslobode svoje odgovornosti.

Zajedno za prava nas migrantkinja i migranata Migrantkinje i migranti protiv Inicijative za napuštanje

SVP-ova Inicijativa za napuštanje je napad na prava radnika i migrantkinja i migranata u Švajcarskoj. Zastupnici migrantskih udruženja zajedno se bore protiv ove antisocijalne i rasističke politike.

Hilmi Gashi

22. februara u Bernu su se na poziv Unije sastali povjerenici, aktivisti i zastupnici organizacija migranata kako bi se pokrenuli protiv SVP-ove Inicijative za napuštanje, a za otvorenu i solidarnu Švajcarsku. Učenici žele da se čuje glas migranata, kao i da za glasanje pridobiju građane sa dvostrukim državljanstvom i solidarne ljude.

Mnogi radnici bez prava

Usvajanje Inicijative dovelo bi do toga da preko 1,7 miliona migrantkinja i migranata iz EU izgubi sva svoja prava. SVP ne želi manje migrantkinja i migranata u Švajcarskoj, ona želi da ih obespravi, kao u vrijeme statusa sezonskih radnika. To je loše za sve nas. Studije su pokazale da što je sigurniji

boravišni status, to su sigurnije i bolje i plate i uslovi i rada. Potrebna je opšta sloboda kretanja sa zaštitom plata i pravima za sve migrantkinje i migrante.

Naš glas protiv Inicijative za napuštanje

28. marta 2020. održaće se sljedeća veliko okupljanje kako bi se pokrenula zajednička kampanja. Pozvani su predstavnici udruženja migranata i svi solidarni ljudi. Pored podijum diskusije planirani su i konkretni predlozi za reagovanje. Želimo da samouvjereno nastupimo protiv uništavanja svih naših prava! Ne dozvolimo da SVP koristi nas migrantkinje i migrante za sprovođenje svoje antisocijalne i rasističke politike i da dijeli društvo.

Pružimo otpor inicijativi koja ugrožava prava radnika

BIRATI ZNAČI UČESTVOVATI U ODLUČIVANJU!

17. maja 2020. odlučujemo o opasnoj «Inicijativi za ograničavanje». Narodna inicijativa «Za umjerenu imigraciju» SVP-a zahtjeva napuštanje Sporazuma o slobodi kretanja između Švajcarske i EU. Ona u pitanje dovodi prateće mjere koje štite platu i uslove rada u Švajcarskoj, kao i bilateralni put sa EU. Zbog toga je zovemo «Inicijativa za napuštanje».

SMANJENJE PLATA, UKIDANJE PRAVA?

INICIJATIVA ZA NAPUŠTANJE JE NAPAD NA PRAVA SVIH RADNIKA

SLOBODA KRETANJA = ZAPOSLENI SMIJU DA SE SLOBODNO KREĆU I ZADRŽAVAJU

KAŽIMO NE SVP-OVOJ INICIJATIVI ZA NAPUŠTANJE!

SLOBODA KRETANJA I PRATEĆE MJERE IDU JEDNO UZ DRUGO

PRATEĆE MJERE SU DRISTIČNO POBOLJŠALE PRAVA RADNIKA U ŠVAJCARSKOJ

Napadom na slobodu kretanja Inicijativa u pitanje dovodi osnovna prava svih radnika, a posebno zaštitu plata i uslove rada. Ponovno uvođenje kontingenata za stranu radnu snagu, kako to želi SVP, otelo bi prava jednom dijelu radnika. Pritisak i konkurentnost među radnicima pojačali bi se radom na crno i damping platama. Cjelokupna struktura plata došla bi pod pritisak.

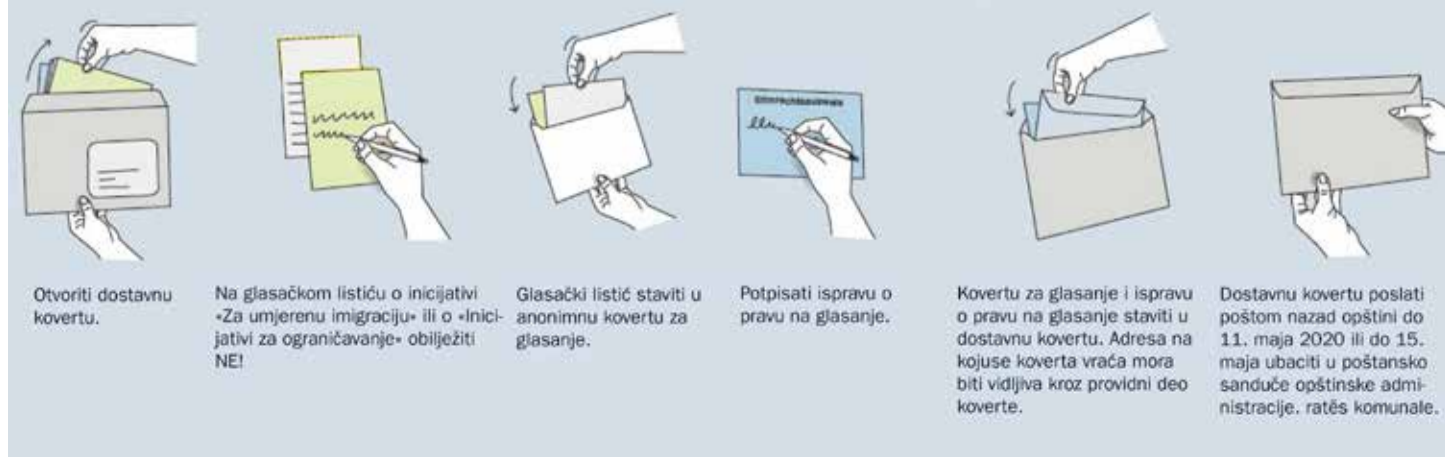
Sloboda kretanja je važno pravo za radnike jer omogućava da se slobodno kreću državama članicama EU, tamo borave i rade, a da ne moraju da se plaše diskriminacije. Jasno je sloboda kretanja i učinkovite prateće mjere idu uz zaštitu plata, jer kapitalizam teži izrabljivanju radnika iz siromašnijih zemalja i damping platama.

Prateće mjere (FlaM) garantuju zaštitu plata u Švajcarskoj olakšanim produženjem kolektivnih ugovora, uvođenje minimalaca u problematičnim branšama, kao i kontrole, čuvanje kaucija, obavezu prijavljivanja za slanje osoblja iz EU i kazne u slučaju nepridržavanja. Ovaj sistem se pokazao dobrim. Svake godine se sprovedu desetine hiljada kontrola plata i pritom se utvrdi između 40% i 20% kažnjivih slučajeva. Inicijativa sve ovo želi da ukine.

Između 2003. i 2018. je – suprotno međunarodnom trendu – broj radnika koje obuhvata obavezni kolektivni ugovor (GAV) porastao sa 376 000 na 958 000, a stepen pokrivenosti kolektivnih ugovora sa 48% na 52%. Za ovaj napredak treba se zahvaliti olakšicama za opšte važenje GAV-a. Promišljena politika sindikata u slučaju širenja slobode kretanja na nove EU države omogućila je ova poboljšanja i dovela do konstantnog poboljšanja prava radnika.

Kako da glasam putem pisma?

Tačan postupak razlikuje se od kantona do kantona. U osnovi se regularno glasa na sljedeći način:

Otvoriti dostavnu kovertu.

Na glasačkom listiću o inicijativi «Za umjerenu imigraciju» ili o «Inicijativi za ograničavanje» obilježiti NE!

Glasački listić staviti u anonimnu kovertu za glasanje.

Potpisati ispravu o pravu na glasanje.

Kovertu za glasanje i ispravu o pravu na glasanje staviti u dostavnu kovertu. Adresa na koju se koverta vraća mora biti vidljiva kroz providni deo kovertu.

Dostavnu kovertu poslati poštom nazad opštini do 11. maja 2020 ili do 15. maja ubaciti u poštansko sanduče opštinske administracije, ratés komunale.

Mišljenja glasača

Mnogobrojni razlozi protiv SVP-ove Inicijative

Emine Sariaslan, Marília Mendes

Hüseyin Kürekçi, mašinski mehaničar

17. maja jasno ću reći NE: SVP ovom inicijativom želi da napusti Sporazum o slobodi kretanja i napadne naša prava. Ako se ova inicijativa usvoji, Švajcarska će biti izolovana od svojih komšija. Otkad živim u Švajcarskoj desničarske partije uvijek su iznova pokretale inicijative protiv stranaca, protiv prava radnika. U ovim okolnostima ostaje nam samo jedan način da se borimo protiv toga. Borićemo se sa našim sindikatom Unija protiv ovih napada. Kada bi se sve demokratske snage zajedno organizovale, inicijativa bi bila odbijena od strane većine i mogli bismo da ukrotimo SVP.

Sudabeh Kassraian, socijalna radnica

17. maja reći ću jedno veliko NE. Inicijativa za napuštanje želi da uništi naša prava. Borićemo se protiv toga. Kolektivne ugovore treba jačati, a minimalce omogućiti. Naša prava ne smiju biti izgubljena. Za ta prava i takve uslove rada borilo se veoma dugo.

Haydar Sancar, knjigovođa

Ja nažalost ne mogu da glasam. Ali kada bih mogao, sigurno bih rekao Ne Postoje razni razlozi za to. Ali moje Ne razlikuje se od Ne koje će dati građanske partije, jer su one više okrenute tržištu slobodnom trgovinom sa EU. Ova osnova sa sobom nosi više izrabljivanje radnika i prekarne uslove rada, bez neophodnih mjera. Zbog toga je podjednako važno da se uslovi rada zaštite od damping plata i neoliberalnog pritiska. Desničarske i populističke partije poput SVP-a iskorišćavaju ovu situaciju i time provociraju narod i radnike da se okrenu jedni protiv drugih. Umesto da radnike stavljamo jedne drugima kao konkurenciju, potrebna nam je klasna solidarnost. Samo tako se može jačati borba protiv kapitala na međunarodnom nivou.

Kako bismo dobili ovo glasanje moramo da učinimo sljedeće: naravno da je važno da se sprovodi obimna propaganda kako se oni ubijedili. Uglavnom nije dovoljno težiti uspjehu površnom biračkom kampanjom. U svakoj fabrici, u svakoj četvrti i na svakom radnom mjestu mora se umrežiti kako bi se prekinulo izazivanje strana od strane populista. Kao društvo smo raznovrsni i to je naša snaga. Kojoj god naciji da pripadamo, zajedno smo najjači.

Anna Luisa Ferro Mäder, penzionisana novinarka

Kada sam došla u Švajcarsku početkom 80-ih godina još uvijek je postojao status sezonskog radnika. Radniku iz inostranstva bilo je veoma teško da dobije dozvolu boravka na godinu dana i pravo na pripajanje porodice. Ne želim da ponovo proživljam tu situaciju. Zbog toga ću 17. maja odbiti SVP-ovu Inicijativu za napuštanje.

Dominique Binggeli, komercijalista

17. maja jasno ću reći NE. Usvajanje SVP-ove Inicijative dovelo bi do ukidanja bilateralnih odnosa, kao i slobode kretanja. Time bi se radnici radikalno ograničili i izgubili zaštitu. Damping plate, diskriminacija i rad na crno ponovo bi bili na dnevnom redu. To ne smije da se desi!

Vasco Pedrina, nekadašnji kopredsjednik Unije

Protiv narodne inicijative koja želi da ponovo uvede diskriminirajuće statute (kao nečovječni status sezonskih radnika), ukine mjere za zaštitu plata kao i bilateralne ugovore Švajcarske i EU koji osiguravaju naša radna mjesta, moramo se boriti svom snagom. Jasno kažem NE!

Intervju

Švajcarski savezi sindikata SGB i Travail.Suisse pokrenuli su zajedničku kampanju protiv Inicijative za napuštanje. Pierre-Yves Maillard, predsjednik SGB-a i poslanik Državnoj savjeta za SP objasnio je za Horizonte zašto je borba protiv Inicijative toliko važna.

Pierre-Yves, zašto je pokrenuta zajednička kampanja protiv Inicijative za napuštanje?

Mi se odlučno zalažemo protiv Inicijative za napuštanje jer ona dovodi u pitanje sindikalna dostignuća. Napuštanje Sporazuma o slobodi kretanja dovelo bi u pitanje prateće mjere. One nam omogućavaju da bolje regulišemo tržište rada. Tu spadaju npr. mogućnost da se neki GAV lakše proglašuje obaveznim za sve ili da se sklopi ugovor o radu. Zahvaljujući ovim mjerama uspjeli smo da znatno povećamo broj radnika za koje važi GAV i koji imaju pravo na minimalac. Ne želimo da izgubimo prava koja su već stečena i da se vratimo na tržište rada na kom rad na crno, prekarne boravišni statusi i slaba kontrola uslova rada omogućavaju izrabljivanje radnika. Uz to je sloboda kretanja poboljšala prava i sigurnost hiljada stranih radnika u Švajcarskoj. Ova inicijativa sve to dovodi u pitanje. Borili smo se protiv statusa sezonskih radnika, ne želimo da ponovo imamo posla sa takvim odredbama.

Poslanica Keller-Suter je izjavila da je glasanje o Inicijativi za napuštanje možda i najvažnije u ovoj legislaturi. Da li se slažete s tim?

Da, ovo glasanje je odlučujuće. EU je naš važan ekonomski partner, preko pola švajcarskog izvoza ide tamo. Ako bismo 17. maja izglasali Da, ušli bismo u fazu neizvjesnosti. To ne bi bilo dobro ni za firme ni za zaposlene. Građanske partije i poslodavci zahtijevali bi programe štednje i liberalizaciju, da bi takmičenjem nadoknadili gubitke koji su nastali otežanim pristupom EU tržištu. Nakon 20 godina skromnog i još uvijek nedovoljnog regulisanja tržišta rada ponovo bismo se suočili sa deregulisanom ofanzivom.

Da li bismo mogli da pregovaramo o neregulisanim odnosima sa EU bez slobode kretanja?

Teoretski je sve moguće. Švajcarska ima dobre argumente. Ona je važan ekonomski partner EU. Ali zašto bismo doveli slobodu kretanja u pitanje i rizikovali odnose sa EU? Čak i SVP želi da dolaze ljudi «koji su potrebni privredi». Šta bi onda bilo drugačije? Dobili bismo deregulisano tržište rada i migrantkinje i migrante s manjim pravima. To su stvarni ciljevi SVP-a.

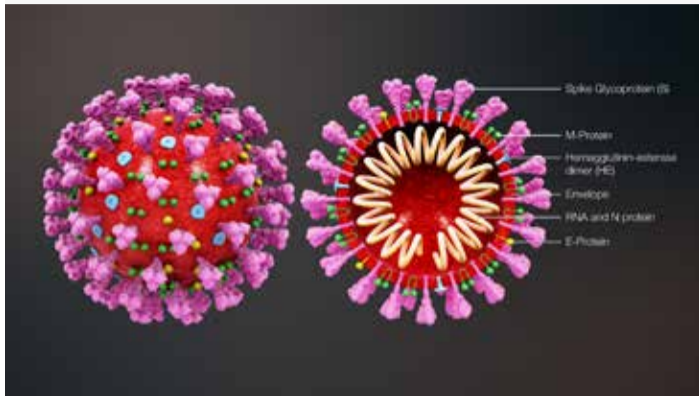
Bez slobode kretanja Švajcarska bi sama mogla da reguliše i kontroliše imigracije.

Kada se analizira razvoj imigracije primjećuje se da je prije Sporazuma o slobodi kretanja bilo perioda jakih imigracija. Migrantkinje i migranti ne dolaze zbog slobode kretanja, već zbog konjunktura. Švajcarskoj su potrebni radnici iz inostranstva. Problem nastaje kada poslodavci koriste migrantkinje i migrante kao radnu snagu kojoj pogoršavaju uslove rada. Zatvaranje granica ne donosi ništa, moramo bolje da kontrolišemo i regulišemo tržište rada. To su bolje mjere. One nisu diskriminirajuće i pomažu socijalnom napretku.

Postoje sindikalci koji podržavaju Inicijativu. Šta kažeš tim kolegama?

Kažem im da SVP i njihov šef ne žele manje imigracija. Oni žele migrantkinje i migrante bez prava na deregulisanom tržištu rada na kom nema mjesta za sindikate. Zbog toga je važno reći NE 17. maja.

Ücretler garanti edilsin

Çalışanların maaşlarının ödenmesi garanti edilmelidir

Unia sendikası 15 Mayıs'ta yayınladığı basın bildirisinde işverenleri sorumluluk almaya çağırdı. Corona virüs-19'un yol açtığı ekonomik sorunların yükü emekçilerin sırtına yıkılmaz.

Federal Konsey'in Corona virüs-19'un yayılmasını azaltmak için aldığı tedbirlerin ardından, birçok işveren, tedbirlerin yol açacağı mali zararları çalışanların sırtına yıkılmaya çalışıyor. Unia emekçilerin haklarını savunuyor: Unia sendikası çalışanların haklarının kriz döneminde de korunması için mücadele ediyor. İşten çıkartmalara, ücret kesintilerine veya zorla tatillere müsaade etmeyeceğiz. Bu tür uygulamalar mevcut kriz döneminde, belirsizliği artırıyor, sosyal sorunları artırıyor ve yetkililerin salgını azaltma çabalarını baltalıyorlar.

Çocuk bakımı

Federal Konsey, tüm yasadışı girişimlere derhal son vermeli ve çocuklarına bakmak zorunda kalan ebeveynlerin ücretlerini güvence altına almak için önlemler almalıdır. Unia sekreterleri, hem büroda, hemde işyerlerinin ziyaretinde corona virüs döneminde çalışma hakları ile ilgili onlarca soru ile karşılaşılıyorlar. Saat ücreti ile bir fırında çalışan emekçi, çocuk bakımını organize edemezse, ücretinin ödenmemesinden, işini kaybetmekten korkuyor. Coop Freiburg temsilcisi, çalışanlarına, çocuklarına bakmak için evde kalıp işe gelmemeleri halinde iş sözleşmelerini ihlal edeceğini söylüyor.

Ücretler ödenmek zorunda

Yasalar konuyu açıkça belirtiyor: Eğer anne ve babalar (ebeveynler) resmi bir önlem nedeniyle işlerini yapamazlarsa, ücretleri Borçlar Kanununun 324a Maddesi gereği ödenir. Ve eğer çocuk hasta olmadığı halde, okula veya kreşe gidemezse, ebeveyn, işe gitmeyerek çocuğa bakma yasal yükümlülüğünü yerine getirir (Medeni Hukuk Yasası, Madde 276).

Sorular, sorular, sorular

Manor'daki çalışan emekçi, talep edilen kısa süreli çalışmanın ücretlerini nasıl etkileyeceğini soruyor. Bir nakliye şirketi, okulların kapatılması nedeniyle, okul servisinin yapılmayacağını ve bu nedenle işverenin maaşını kesmek istediğini, bunun yasal olup olmadığını soruyor. Bir catering şirketi patronu çalışanlarından, ücretlerinden feragat etmelerini istediğini belirtiyor. Coop Freiburg çalışanlarına, çocuklarına bakmak için evde kalmaları halinde iş sözleşmelerini iptal edeceğini söylenir.

Federal Konsey sorumluluğunu yerine getirmeli

Sorumluluklarını yerine getirmek zorunda olanlar sadece işverenler değil. Federal Konsey de sorumluluğunu üstlenmelidir. Şirketler resmi tedbirler nedeniyle veya ekonomik bir çöküşün sonucu olarak işlerini azaltmak, hatta durdurmak zorunda kalırsa, sorumlu resmi kurum kriz süresince ücretlerin tam olarak ödemek zorundadır. Bunun için mevcut kısa süreli çalışma ödeneği, bürokrasiye gerek duyulmadan genişletilmelidir: Ücretlerin tam olarak ödenmesi. Kısa süreli çalışma için mevcut ücret boşluğunun telafi edilmesi. Kısa çalışma uygulamasının, güvencesiz çalışanlar (geçici çalışanlar, saatlik ücretli ile çalışanlar, vb.) dahil olmak üzere tüm çalışanlar için genişletilmesi. Uzun süreli bakım yükümlülükleri nedeniyle çalışmayanlara, maaş yerine geçen ödemenin yapılması. Kısa süreli çalışma ödeneğinin krizin sonuna kadar uzatılması.

Unia Sendikası basın açıklaması

Globalno zagrijavanje: potrebna je nova klimatska politika Štrajk za klimu – ekosocijalna reorganizacija

Klimatska omladina je u pravu: minut do dvanaest je! Globalno zagrijavanje i klimatska politika tiču nas se svih jer je na kocki naša budućnost. Zbog toga Unija podržava Strike for Future 15. maja. Takođe je jasno: privreda koja ne uništava naše stanište i socijalna pravednost nisu suprotstavljeni jedno drugom. Treba ih ujediniti ekosocijalnom reorganizacijom.

Peppina Beeli

Gledajući činjenice jedva da je moguće karikirati prijetnje posljedice globalnog zagrijavanja. Međutim, iako je ta prijetnja poznata već decenijama, politika jedva i da se mrdnula. Tek je prošle godine nešto počelo da se dešava: omladina širom svijeta pozvala je na štrajkove i demonstracije za klimu. 29. septembra je samo u Bernu 100 000 ljudi izašlo na ulice, na cijeloj planeti milioni.

Poziv na Strike for Future

Zahvaljujući klimatskoj omladini globalno zagrijavanje drastično se popelo na političkom dnevnom redu i ovu šansu treba iskoristiti. Unija zbog toga podržava sljedeću veliku akciju klimatske omladine u Švajcarskoj, Strike for Future koji će se održati 15. maja. Ovo je jednoglasno odlučeno na skupštini delegata 7. decembra. Strike for Future je decentralizovan dan akcije, pa Unija u skladu s tim poziva na akciju u mnogim regionima, bilo u preduzećima ili na gradilištima ili u javnosti. Zbog toga se proteklih mjeseci razvila saradnja između Unije i lokalnih klimatskih grupa.

Štrajk za bolju ekološku Švajcarsku – nužna ekosocijalna reorganizacija

Koronavirus: Vaša prava kao zaposlenog

Prava zaposlenih se primjenjuju i tokom medicinske krize, koju trenutno doživljavamo. Evo nekoliko čestih pitanja i odgovora. Kompletnu listu i dodatne informacije možete naći na stranici www.unia.ch/coronavirus

1. Koje obaveze ima moj poslodavac u vezi zaštite zdravlja zaposlenih?

Poslodavac mora osigurati zdravlje i sigurnost zaposlenih i da slijedi uputstva Saveznog ministarstva zdravlja.

2. Ako zbog bolesti ili simptomatike moram ostate kod kuće, da li i dalje dobijam platu?

Ako ste bolesni i morate ostate kod kuće, Vi imate pravo na platu na osnovu (Čl. 324a Obligationnog prava). Kao i uvijek potrebno Vam je ljekarsko uvjerenje. Treba da dogovorite termin kod ljekara telefonskim putem.

3. Moja firma je zatvorena zbog Korona virusa. Da li dobijam platu?

Ako je preduzeće na sopstvenu inicijativu odlučilo da zatvori, poslodavac je dužan da i dalje isplaćuje plate. Ako firma mora obustaviti rad zbog zvanične odluke vlasti, zaposleni imaju pravo i dalje na plate. Jer poslodavac snosi operativni i ekonomski rizik. Poslodavac može po njegovom izboru da traži naknadu od osiguranja za nezaposlene za neko određeno vrijeme.

4. Škola/dnevni vrtić je zatvoren i zbog djece moram ostate kod kuće.

Koja su moja prava na poslu i da li i dalje primam platu?

Pošto imate obavezu brige prema svom djetetu, Vaš poslodavac mora da Vam isplati platu za 3 dana, kako bi ste našli rješenje za čuvanje djece. Unia zahtijeva od vlasti da se pronađu sredstva kako bi se plate mogle isplaćivati i nakon ovog perioda.

5. Zaposlena sam na satnicu ili privremeno i poslovi su mi otkazani zbog virusa.

Koja prava imam?

Bez obzira da li ste zaposleni na sat ili mjesečnu platu, Vaša prava ostaju ista. Ako ste privremeni zaposlenik preko agencije i ako Vas kompanija/firma šalje kući zbog virusa, onda se primjenjuju odredbe Vašeg ugovora. Agencija kod koje ste zaposleni dužuje Vam platu.

Ne smije da se dogodi da radnici moraju da plaćaju za ovu krizu svojim zdravljem, platama ili svojim poslom! Da se to ne dogodi, moramo da stojimo zajedno!

Zajedno smo jaki: Da li ste već član Unia sindikata?